

Ljubljanski Škofijski list.

Leto 1905.

V Ljubljani, 1905.

Tisk Katoliške Tiskarne v Ljubljani.

k XXXX. letniku (1905)

ljubljskega škofijskega lista.

(Skupaj 9 števil.)

A

	Stran
<i>Alojzijevišče</i> , na novo sprejeti gojenci za leto 1905/6	72
<i>Altarni privilegij</i> za vse župne cerkve v škofiji	39
<i>Anton Bonaventura</i> dr. Jeglič, knezoškof ljubljanski, pismo duhovnikom ob novem letu	2
<i>Apostolstvo</i> molitve, poročilo o tej družbi	32

B

Birma in kanonična vizitacija	11,	39
Bogoslovno semenišče, pogoji za sprejem		29
Bratovščina Ss. Cordis Jesu, dodatek k poročilu za leto 1903		32
" " " " poročilo za leto 1904		101
Breve papeža Pija X. avstrijskim škofom		33

C

Cerkev sv. Antona padovanskega na Viču 39

D

<i>Decretum</i> S. Congregationis Concilii de observandis et evitandis in missarum manualium satisfactione	7
" S. Rituum Congregationis super Litanis Sanctissimi Nominis Jesu	62
<i>Družba molitvenega apostolstva</i> , poročilo o njej	32
<i>Duhovne vaje</i> za duhovnike	57
<i>Duhovniške službe</i> od države priznane kot sistimizirane	30

E

<i>Encyclicae litterae Pii Papae X. de christiana doctrina tradenda</i>	41
" " " " " " ad Episcopos Italos de actione catholica	65

F

	Stran
<i>Fastenhirtenbrief</i> Seiner fürstbischöflichen Gnaden	22
<i>Fastenmandat</i> für das Jahr 1905	28

H

<i>Hirtenbrief</i> , <i>Fastenhirtenbrief</i>	22
---	----

I

<i>Indulgentiae</i> impertitae Christifidelibus, qui retinent coronas seu alia obiecta a Sanctitate sua benedicta et adimplent pia opera praescripta	46
" pro Salutatione angelica cum invocatione ad Immaculatam pro castitate servanda	62
<i>Inostranci</i> , uradni matični izpiski zanje	91, 106
<i>Interkalarni računi</i> in pristojbinski namestek	30
" " predpisi glede njihovega polaganja	91
<i>Izbris</i> (zemljeknjižni) zastavne pravice za terjatve katoliških cerkvâ	60
<i>Izbrisne pobotnice</i>	107
<i>Izkazi pohablencev</i>	38
<i>Izpregled enega oklica</i>	29

J

<i>Jetika</i> , „Pomožno društvo za bolne na pljučih“	35
<i>Jordan Andrej</i> , knezonadškof goriški, zadušnica zanj	80
<i>Judikat</i> gledé zemljeknjižnega izbrisa zastavne pravice za terjatve katoliških cerkvâ	60

K

<i>Kanonična vizitacija</i> , glej birma.	
<i>Katehetska razstava</i>	58
<i>Konference pastoralne</i> , glej pastoralne konference.	
<i>Konkurzni razpis</i> za župnije: Raka 12; Hotič, Sava 32; Kresnice, Ribno, Šempeter pri Novem mestu, Horjul, Lašče, Ribnica, Stranje, Svibno 40; Janče 48; Šmartno pod Šmarno goro 64; Črni vrh nad Polhovim gradcem, Begunje pri Cerknici, Radeče pri Zidanem mostu 72; Šent Gotard, Nesselthal, Šent Lovrenc ob Temenici, Peče, Primskovo, Unter-Warmberg 80; Budanje, Črnuče, Gora nad Idrijo, Kopanj, Rieg, Sv. Peter v Ljubljani 92.	
<i>Kronika škofijska</i>	12, 32, 40, 48, 64, 72, 80, 92, 108

L

<i>Litaniae Sanctissimi Nominis Jesu</i> Decretum S. R. C.	62
<i>Litterae Apostolicae de conjungendis Ursularum monasteriis</i>	105

M

<i>Manualne maše</i> , dekret kongregacije tridentinskega zbora glede njih	7
<i>Matični izpiski</i> , negotovi	31
" " švicarskih podanikov	31
" " za inostrance	91, 106
<i>Motu proprio</i> Pii PP. X. de Protonotariis Apostolicis etc.	49
" " " " " de conjungendis Ursularum monasteriis	105

N

	Stran
Nabiranje milih darov za pogorelce v Horjulu	58
" " " " " Tillmitschu	71
" " " " potresence v Kalabriji	79
Nameščenja, glej škofijska kronika.	
Nagrada za verski pouk na javnih ljudskih šolah	59
Nove šolske knjige za srednje šole	108
Novoletna čestitka sv. Očetu Piju X.	1
Novomašniki, razglasitev njihovega posvečenja	48

O

<i>Obnovaitev altarnega privilegija za vse župne cerkve v škofiji</i>	<i>39</i>
<i>Odredbe glede versko-zakladnega davka</i>	<i>98</i>
<i>Ordinacije, njihova razglasitev</i>	<i>48</i>

p

<i>Papeževo pismo avstrijskim škofom</i>	34
<i>Päpstliches Schreiben an den österreichischen Episkopat</i>	34
<i>Pastirski list, postni</i>	13
" " o priliki otvoritve zavodov	73
<i>Pastoralne konference leta 1905, vprašanja zanje</i>	11
" " " " poročilo o njih	93
<i>Periodična poročila in izkazi za leto 1905</i>	71
<i>Pokopališča, opuščena in nagrobni spomeniki na njih — poizvedovanja glede njih</i>	107
<i>Pomožno društvo za bolne na pljučih</i>	35
<i>Poročilo o družbi molitvenega apostolstva</i>	32
<i>Postna postava za leto 1906</i>	21
<i>Pozakonitev per subsequens matrimonium</i>	38
<i>Pristojbinski namestek in interkalarni računi</i>	30
<i>Privilegij altarni</i>	39
<i>Protonotarii Apostolici, Motu proprio Pii PP. X.</i>	49

R

Razstava katehetskih učnih pripomočkov 58

S

<i>Schlackerjeva ustanova za učiteljske vdove, njen razpis</i>	71
<i>Semenišče bogoslovno, sprejemni pogoji</i>	29
" " na novo sprejeti bogoslovci	80
<i>Shod gg. dekanov, sklicanje</i>	57
" " poročilo o njem	85
<i>Slovstvo</i>	63, 81, 108
<i>Sodalitas Ss. Cordis Jesu, dodatek k poročilu za l. 1903</i>	32
" " " poročilo za l. 1904	101
<i>Spomeniki nagrobni, poizvedovanja gledé njih</i>	107

§

<i>Škofijska kronika</i>	12, 32, 48, 64, 72, 80, 92, 108
<i>Škofijski zavodi</i> , glej: Zavodi sv. Stanislava.	
<i>Šolske knjige</i> , nove za srednje šole	108
<i>Švicarski podaniki</i> , matični izpiski zanje	31

U

Stran

Umrli-duhovniki: dr. Matija Prelesnik, Frančišek Čebular, Josip Antončič, Anton Vonča, Janez Dolinar, Janez Železnikar 12; Martin Pogačar, Karol Hofer 32; Janez Hudovernik, Friderik Hudovernik, Lavrencij Gerjol, Simon Šmitek 40; Alojzij Jerše, Frančišek Jeršič, Matija Absec, Frančišek Fik 48; Jakob Strupi 64; Frančišek Jereb 72; P. Jožef Bizavičar, Josip Porubski, Frančišek Pleško 80; Martin Malenšek, Ivan Golob 92; Frančišek Auguštín 108. — Po pomoti sta v „Škofijski kroniki“ izostala dva duhovnika, namreč: čast. gosp. Janez Kobilica, župnik na Črnučah, ki je umrl dne 23. oktobra 1905; in pa č. g. Janez Volk, upokojeni šentlenartski župni upravitelj, ki je umrl v Kropi dne 29. oktobra 1905.

Ustanova Ivan Nep. Schlackerjeva, njen razpis 71

V

Verskozakladni davek, odredbe glede njega 89
Vmeščenja 40, 48, 64, 72, 80, 92 108

Z

Zadušnica (slovesna) za rajnega knezonadškofa goriškega Andreja Jordana 80
Zavodi sv. Stanislava: sprejem vanje 47
 " " " pripravljalni tečaj 57
 " " " njihova slovesna otvoritev 65
 " " " naznanilo vernikom 73
 " " " govor prevzvišenega gospoda knezoškofa o priliki posvečenja velikega altarja v kapeli 74
 " " " govor prevzvišenega gospoda knezoškofa o priliki otvoritve zavodov 76
 " " " govor arhitekta Josipa pl. Vancaša ob otvoritvi zavoda 81
Zemljeknjižni izbris zastavne pravice za terjatve katoliških cerkvā, tozadevni judikat 60
Znanstvena predavanja v Solnogradu 60

Ž

Žandarmi c. kr., njihove ženitve 31
Ženitve c. kr. žandarmov 31

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST.

Št. I.

Vsečina: 1. Novoletna čestitka sv. Očetu Piju X. in zahvala sv. Očeta za to čestitko. — 2. Vsem čč. gg. duhovnikom. — 3. O manualnih mašah. — 4. Konference. — 5. Kanonična vizitacija in birmovanje v letu 1905. — 6. Konkurni razpis. — 7. Škofijska kronika.

1905.

1.

Novoletna čestitka sv. Očetu Piju X.

in zahvala sv. Očeta za to čestitko.

Za novo leto so poslali prevzvišeni gospod knezoškof sv. Očetu po državnem tajniku kardinalu Merry del Valu) nastopno čestitko:*

Beatissime Pater!

Prouti ineunte novo anno filii accedere solent ad patrem, ita ego cum clero et populo fidei dioecesis Labacensis ad Te, Beatissime Pater, properamus, ut votis nostris et precibus ad Deum simul cum manifestatione omnimodae nostrae obedientiae et devotionis solatium afferamus Tibi, qui tot curis agitatus et tot laboribus onustus ecclesiae Christi gubernandae insistis.

Adversarii quidem Christi et Ecclesiae in nostra quoque diocesi conatus quotidie novos inveniunt adhibentque, ut fideles a Christo et Ecclesia avellerentur; ast anno quoque praeterito sicuti antecedentibus fortiter resistebamus multisque occasionibus fidem nostram publice nec non intrepide demonstrabamus defendebamusque:

*) Pismo kardinalu Merry del Valu slove:

Eminentissime Domine!

Humiliter rogo, ut litteras adiacentes Suae Sanctitati insinuare digneris. Tibi quoque, fidei adiutori Suae Sanctitatis, pro ineunte anno omnia bona fausta apprecamur poscentes Tibi a Domino omnem prudentiam et fortitudinem et constantiam necessariam ad valens auxilium ferendum Suae Sanctitati in tantis procellis atque contra non minus astutos quam rabidos inimicos Christi eiusque Sanctae Ecclesiae.

Sensus verae aestimationis nec non profundae reverentiae erga Te, Eminentissime, profitetur

Labaci, die 30. Decembris 1904.

† Antonius Bonaventura,
episcopus.

1. Jubilaeum Immaculae per universam celebrabatur dioecesim et quidem tam a singulis parochiis et decanatibus, quam a variis Congregationibus Marianis congregatis in sanctuariis Beatissimae Virginis;

2. ad congressum eucharisticum convocatum in urbem Ljubljana convolarunt circa 280 sacerdotes e variis dioecesibus slovenicis, immo et croaticis;

3. die 8. Decembris inchoavit in diocesi adoratio perpetua Sanctissimi, ita ut per totum annum singulis diebus singulae ecclesiae sibi succedant nullaue decurrente anno reperitur dies sine expositione et adoratione Sanctissimi;

4. institutum fuit, ut matres per instructionem, ad quam singulis annis quatuor vicibus convocabuntur, magis idoneae reddantur ad prolem suam educandam inde ab incunabulis;

5. conamini adversariorum, via typi, conventuum atque associationum ideas suas perversas spargere in populum opposuimus ex nostra parte varia folia, multos conventus atque associationes iuventutis, operariorum et agricolarum bene organisatas, ut populus tum instructione tum utilitatibus materialibus in fide nec non firma adhaesione ad Ecclesiam et apostolicam sedem detineatur.

Cum laici vere catholici ad talia opera idonei in nostra diocesi sufficienti numero nondum reperiantur, sacerdotes necessitate coacti in omnibus operibus: sc. in redigendis variis ephemeridibus, in convocandis conventibus socialibus et politicis, in fundandis dirigendisque variis associa-

tionibus primas partes fere exclusive habere tenentur. Et licet odia et calumnias et persecutiones adversariorum in se suscitaverint, nihilominus actionem pro Deo, ecclesia et populo fidei absolute necessariam fortiter atque intrepide prosequuntur.

Dum haec Tibi, Beatissime Pater, nuntio, spero Tibi inde saltem aliquid solatii obventurum simulque instantissime rogo, ut mihi, meo clero et fidei populo apostolicam benedictionem largiri digneris, ne animo despondeamus, neque in certamine sancto deficiamus

Ad pedes Tuos, Beatissime Pater, provolvitur eosque exosculatur

La b a c i die 30. Decembris 1904.

obedientissimus

† **Antonius Bonaventura** m. p.
episcopus.

Na to čestitko so prejeli prevzvišeni gospod knezoškof od kardinala Merry del Vala nastopno zahvalno pismo:

Illme et Revme Domine!

Gratias Tibi singulares Beatissimi Patris nomine referre propero pro humanis piisque votis,

quibus et ipse et clerus populusque Labacensis dioecesis Eum solari, ineunte novo anno, maturastis. Eadem vobis singulis omina Sanctitas sua porrigere gaudet, simulque confidit et Sibi et vobis non defutura munera coelestia. Illud vero addere laetor Sanctitatem Suam vehementer fuisse delectatam sollertibus pientissimisque operibus, quibus sollicitudo tua tuorumque sacerdotum ac fidelium rem catholicam tuendam amplificandamque curavit. De hisce laudem vobis atque in primis tibi tribuens, Summus Pontifex Apostolicam quoque benedictionem peramanter impertit.

Dum vero concepta pro incolumitate mea comiter omina vicissim ac libenter rependo cum ea, qua par est, observantia me profiteor

Amplitudini Tuae

R o m a e, die IV. Januarii anno MCMV.

Addictissimum

R. Card. Merry del Val.

Rmo Domino **Antonio Jeglič,**

Episcopo Labacensium

Labacum.

2.

Vsem čč. gg. duhovnikom.

Zopet smo v novem letu. Vse čč. gg. duhovnike srčno v Gospodu pozdravljam, po prečisti Devici Mariji prosim vsem od Boga obilno vseh onih milosti, ki so potrebne za stanoviten napredek v duhovskem življenju in za uspešno duhovsko pastirovanje. Naj po stari navadi omenim tudi letos nekatere strani našega pastirovanja, kolikor se mi zdi potrebno.

I. Pogled nazaj.

Ako pogledamo nazaj v minulo leto, ne moremo se Bogu nikoli dosti zahvaliti za izdatno pomoč, da smo veliko dobrega Njemu v čast in ljudstvu v korist začeli in izvršili.

a) Širom škofije se je tekom celega leta slovesno in navdušeno proslavljala Brezmadežna, kar je v resnici socialnega pomena. Saj ste s prirejenimi shodi po raznih Marijinih svetiščih, s skupnimi procesijami, z mnogimi govori, z vneto molitvijo in s sv. zakramenti prav mnogo pripomogli za pravo omiko našega vernega ljudstva, za omiko srca in prav močno ne le vzbudili, ampak razvili in utrdili najsvetejše čustvo srca, čuvstvo religiozno.

b) Obhajali smo shod predsednikov Marijinih družb. Da shod ni bil zastoj, priča obsežno poročilo o njem v „Škofijskem Listu“ str. 89—100. Izvolite poročilo večkrat prečitati. To je potrebno, da se sami bolj vglobimo v bistvo, nalogo, namen in delovanje družbe. Ogibajte se omenjenih napak. Važne so vsakoletne volitve predstojništva, važni večkratni posveti s predstojništvom, važni mesečni shodi. Vadite društvene v treznosti, varčnosti, v ljubezni do čistega življenja in v gnusu do surovosti in nesramnosti.

c) Znamenit je bil evharistijski shod duhovnikov slovenskih in hrvatskih. Kako lepe in ganljive so bile slovesnosti v cerkvi, kako praktični in navdušeni govori pri zborovanju! Kaj ne, da sedaj še bolj radi in večkrat hitimo k tabernakeljnu, da se še bolj vestno pripravljamo za sveto mašo, da v cerkvenih govorih nekako bolj lahko omenjamo Gospoda v Zakramentu! Kaj ne, mi čutimo, da brez Gospoda v Zakramentu ni pravega življenja, ni srčnega veselja, ni sladke tolažbe v stanovskih bridkostih.

d) Začeli smo vedno češčenje presv. Rešnjega Telesa po celi škofiji: vsakega dne se bodo verniki

v eni cerkvi škofije zbirali pred izpostavljenim Najsvetejšim in ga molili: pomnoževala se jim bode vera, poživljalo upanje in vnemala srčna ljubezen; zadoščevali bodo za grozna razžaljenja, katera trpi Jezus v sv. Zakramentu, prav posebno za množeči se popolni odpad od vere in za satansko sovraštvo do presvetelega Zakramenta, ki iz tega odpada izvira. Prosim Vas, duhovni sobratje, kar se da lepo prirejte to češčenje! vabite in prosite zlasti mladeniče in dekleta h Gospodu! Kaj ne, tudi otročiče boste vodili k Njemu, k Srcu Njegovemu?

e) Začeli ste tudi pouk mater, da bi se sčasoma bolj zavedale, kako imenitna je njihova dolžnost vzgajati od Boga jim dane otroke in pa da bodo bolj zavedno in previdno mogle izpolnjevati to pretežno, toda prevažno nalogo. Od več krajev sem čul, da se je začetek prav dobro obnesel in so se matere pouka udeležile mnogobrojno. Prosim, držite se točno reda sestavljenega v „Škofijskem Listu“ in prav dobro se pripravite za pouk, da bo zares zanimiv in poučen. Obsežne in dobre načrte prinaša „Duhovni Pastir“.

f) Naj omenim še shoda „Danice“, nadepolnega akademičnega društva. Saj mora ta shod nas duhovnike posebno veseliti: „Danica“ nam bode dala značajnih in neomadeževanih katoliških laikov, katerih tako nujno potrebujemo; pa tudi dokaz nam daje, da se znanost in vera nikakor ne izključujeta. In letos je k „Danici“ pristopilo nad dvajset novih članov!

g) Tudi splošna organizacija je močno napredovala in sicer ona strogo cerkvena, pa tudi posvetna zasnovana na katoliških načelih. Res, da se je sem ter tje kaka veja posušila in je padla z drevesa: to je sicer zbolelo, toda pripomoglo k temu, da se razne bolehavosti odstranijo, drevo pa ozdravi in popolno zdravo še bujnejše raste in še bolj prostrano in košato svoje veje razširja.

To so glavni sijajnejši dogodki v minulem letu. Hvala Bogu! Tak pogled nazaj na sadove našega truda in Božjega blagoslova nam daje pogum za prihodnost.

II. Stare in nove nevarnosti.

Komu ni že popolnoma jasno, da se po svetu in pa tudi po naši slovenski domovini bije boj za Boga in proti Bogu, za Kristusa in proti Njemu, za katoliško cerkev in proti njej. Mi trdimo: je Bog, Stvarnik nebes in zemlje; On sam se nam je razodeval po očakih, prerokih in na zadnje po večnem Sinu Svojem Jezusu Kristusu; to razodenje pa je čisto ohranjeno v sv. katoliški cerkvi, brez katere se ni mogoče izveličati.

Toda čuje se nasproten glas, ki včasih bolj prikrito, včasih bolj jasno vse te resnice zanikuje in trdi: ni osebnega Boga, torej ni Stvarnika, vse trditve o

Gospodu Jezusu so le pravljice: katoliška cerkev je potemtakem le učiteljica zmot, ki ljudstvo drži v prazni veri in preprečuje napredek in prosveto, zato naj se zatre in njen krščanski nauk v šoli in zunaj šole onemogoči.

To sta sedaj dva tabora, v katera se zbira človeški rod. Razna gibanja med temi skrajnostmi se izgublajo. Samo dvojno duhovno kraljestvo se pripravlja na zemlji: Kraljestvo Božje in kraljestvo satanovo. Na Francozkem prevladuje v javnosti in državi kraljestvo satanovo.

Pred seboj imam letošnji „Vaterland“ št. 6. Tu je članek posnet iz francoskega prostožidarskega obzornika „Revue maçonnique mensuel“ iz leta 1902. Iz tega posnema nakane, za katere se trudijo prostožidarji: „Katoliška cerkev se mora popolnoma uničiti; zato še ne zadostujejo postave zoper kongregacije in redove, tudi ne zadostuje ločitev države od cerkve, ampak veljavnost cerkve, njen bliščeči sijaj se mora izpodkopati; v ta namen se morajo višjim cerkvenim dostojanstvenikom vzeti predprave in državni dohodki, duhovniki se morajo potisniti na prav nizko stopinjo javnega življenja, da se zatre njihov vpliv na nevedne sloje ljudstva; zato se mora duhovnikom vzeti volivna pravica, onemogočiti vsako zunanje izkazovanje spoštovanja in tudi prepovedati privilegij posebne obleke, da v očeh ljudstva izgubé sijaj posebno odlikovanega stanu; profanirati, javnemu zasramovanju izpostaviti treba duhovnike, vse nauke, vse navade cerkvene in sploh se mora voditi neprestana borba zoper dogme in zoper vero.“ To je načrt privržencev kraljestva satanovega.

V naši škofiji gledamo in vodimo ljuto borbo za Boga, Kristusa in katoliško cerkev zoper drzne nasprotnike njihove. Ali nista pri nas prav razločno le dva tabora? In ali verski naši nasprotniki ne delujejo popolnoma v smislu in v duhu zgoraj omenjenega prostožidarskega programa? Kako pišejo listi, okoli katerih se stranka zbira: „Slov. Narod“, „Gorenjec“ in zamrli „Rodoljub“? Kako govore voditelji stranke očitno, na javnih shodih?

V dosego njihovih Bogu zoprnih namenov jim služijo nastopna glavna sredstva:

a) Časniki: „Narod“, „Gorenjec“, „Učiteljski Tovariš“, potem trije novi listi: „Jeseniška Straža“, „Notranjec“ in „Naš List“. Nikar ne mislite, da so ti trije novi listi nedolžni! Naj tudi prikrivajo končne namene, rožičke so že pokazali in dovolj, da vemo, od kod prihajajo. Ovčja obleka naj nas ne moti; počasi se hočejo vtihotapiti v družine; to je s početka dovolj; ko se jih družine navadijo, ne bodo jih opustile, če bi tudi začeli pravi svoj značaj pokazovati.

b) Beletristični list: „Ljubljanski Zvon“ je tak, da mora umazati mladeniško domišljijo in v bravcu vzbu-

diti vse pohotne strasti. Tudi krive nazore o umetnosti razvija in razširja. Kdor je zastrupljen, strasten, poželjiv, ta je pač dovzeten za vse, kar je v zagovor strastem, dovzeten posebno za vse, kar je proti sveti veri, sovražnici priljubljenih njegovih strasti.

c) Društvena organizacija: Narodno-napredna stranka sploh, katere načelniki vodijo očitno strasten boj zoper vero, zoper versko življenje in zoper vsako gibanje po razodetih verskih načelih; Sokolstvo, ki ima pri nas že po svojem bitju namen, da bode prvo-borivec za bogotajni liberalizem; splošno slovensko žensko društvo, v katerem se že tudi gospe zmiraj bolj odtušujejo cerkvi in cerkvenemu življenju, kar se v Ljubljani zadnje tri, štiri leta močno pozna; celo koristne požarne brambe bi radi dobili in imeli kot zastopnike in razširjevalce liberalizma.

d) Nova društva: „Akademija“ in „Prosveta“, ki imata namen po deželi ustanavljati knjižnice in prirejati razne shode in govore; s početka naj bi bili govori praktični o gospodarstvu, o narodnosti; pomalem pa bi se razvili v protiverske in bi ljudstvu vcepljevali krive in zmotne nauke protikrščanske, tako zastrupili naše ljudstvo in pripravljali za odpad od cerkve. Tako se je v Ljubljani že začelo in govorniku, vseučiliščniku, so navzoči burno ploskali, ko je govoril zoper verske nauke o Bogu in stvarjenju.

e) Naše strasti sploh: te so zaveznice bogotajnega liberalizma; dandanes prevladuje ona silna oholost, ki ne mara odvisnosti od Boga in od razodenja in katero vzbuja, vzgaja in vzdržuje vsa moderna vzgoja, da, ves naš državni moderni sistem: zraven neznosne oholosti vlada tudi neprestano vživanje, katero vstreza grozni človeški „poželjivosti mesa“: kjerkoli te strasti zagospodujejo, tam so ugodna tla za klic „proč od Boga!“

III. Odpor.

Kaj naj storimo mi? Ali ni potreben vsestranski odpor? Dober pastir pazi na nevarnosti, izkuša jih odbiti, da se mu čreda ne pogubi. S podvojenimi močmi nadaljujmo in izpopolnjujmo svoje delovanje na polju cerkvenem, društvenem in političnem. Tako smo si tudi na sinodi zasnovali svoj obrambeni načrt; saj je načrtan v drugem „titulu“ za obrambo mladine, v tretjem za obrambo družine in društva, v četrtem za izobrazbo in delovanje duhovnikov: tega načrta se moramo točno držati.

Ako pomislimo na nevarnosti, morajo nam zoper nje služiti slični pomočki kot odbojni pomočki:

a) Naši listi: imamo jih hvala Bogu precej in sicer vsakovrstnih; imamo politične, znanstvene, beletristične, nabožne in vzgojne liste; toda, ne samo da imamo liste, tudi razširjeni so prav močno in število naročnikov vsako leto raste, posebno pri „Slovincu“,

„Domoljubu“ in „Bogoljubu“. Kaj bi bilo, ko bi teh listov ne imeli! Naša sveta dolžnost je, da jih razširjamo in se jih družine navadijo. Do tega moramo prititi, da javno mnenje obsodi in zaničuje vsakega ki bogotajne liberalne liste kupuje in prebira ali celo prodaja; to javno mnenje mora tako močno postati, da si tudi gostilničarji ne bodo več upali dotičnih listov po mizah razpolagati.

Pazite pa, ako v liste dopisujete. Nikar ne zapišite vsake govornice, ker so le-te mnogokrat neresnične, zavite, popačene; ako bi naši listi take prinašali, bi izgubljali veljavo, ker bi se jim očitala lažnivost. Ko bičate kake javne pregreške, bodite pravični in ogibajte se ne vrednih osebnih razžalitev: pazimo točno in vestno na osmo zapoved Božjo. Kadar zoper laži in obrekovanje branite sebe ali svojega bližnjega, bodite zmerni in mirni in kolikor je v taki zadevi mogoče, ne žalite nasprotnika osebno, posebno ne s surovimi priimki.

Kadar je potrebno, svarite v cerkvi le sploh zoper liberalne liste; točno, z imenom jih pobijajte zunaj cerkve pri društvih, pri shodih, v zasebnem občevarju. Da, miren, zaseben opomin bo vsaj s početka največ izdal; ako javno nastopite in dotičnika imenujete, se zbudi mu strastna odpornost, pa bo še bolj ključoval; postopajmo odločno, toda ne jezno, ne zbadljivo, ne zasramovalno. Pazimo nase posebno onda, ko smo osebno razžaljeni: poklekni pred Križanega, ali pred tabernakelj in potem molči, ali pa, če tako zahteva teptana duhovska čast, se brani prav mirno, ne sovražno in maščevalno.

b) Naša organizacija: Kolika sreča za nas in za naše ljudstvo, da nam je naša vsestranska organizacija tako razvita, ter imajo razne njene panoge dobro osrednje vodstvo, kar je popolnoma po navodilu velikega papeža Leona XIII., pa tudi v smislu preblagega in poljudnega papeža Pija X

Pred seboj imam društveni koledarček za leto 1905. Ali ni veselo, ko vidimo toliko število izobraževalnih društev, ki so se v zadnjem času tako lepo razvila? Dekanija Vipava je v tem oziru najbolj napredna: ali bi se je ne moglo posnemati? Kje so pa dalje še preštevilne gospodarske zadrage in posojilnice — z Gospodarsko in Zadružno zvezo in z Ljudsko posojilnico v Ljubljani? Vse te so v tesni zvezi in nas morejo izdatno podpirati v obrambi našega ljudstva zoper liberalne poizkuse. Društva so nekako glavna sredstva v modernem pastirovanju: blagor duhovnikom, ki to bistro uvidevajo, iz ljubezni do Boga in do neumrjočih duš požrtvovalno društva snujejo, še bolj požrtvovalno in brez strahu pred trdom in naporom društva tudi dobro vodijo.

Tudi katoliško-političnih društev ne smem pozabiti: le premalo jih je še in sem ter tje manjka pra-

vega vodstva. Ali ta društva za naše čase niso potrebna? Ko se pojavijo na našem obzorju važna politična vprašanja, moramo na nje točno odgovoriti in odgovore tako pojasnjevati, da ne pridemo nikoli v nasprotje s sveto vero in njenimi edino in vedno resničnimi nauki; in politična društva imajo prekrasno nalogo ljudstvo sklicati in v dobro pripravljenih govorih resnične nazore širiti, krive pa z vso močjo pobijati. Dandanes ga skoraj ni političnega vprašanja, ki bi ne bilo v dotiki z osnovnimi verskimi načeli.

Duhovniki moramo povsod sodelovati; da, ne samo v cerkvenih družbah, ampak tudi v drugih, posebno v izobraževalnih biti na čelu posebno tam, kjer ni sposobnih lajkov; kjer so sposobni lajki, odstopimo jim vodstvo, toda zvesto jih podpirajmo z besedo in delom. Ali hočemo duhovniki mirno gledati, kako se zmote o vprašanjih večnega in življenjskega pomena svobodno širijo med ljudstvo? Ne smemo, dvigniti se moramo, ljudstvo po družtvih organizirati in liberalni organizaciji nasproti postaviti krepkejšo katoliško.

c) Shodi, predavanja in poštene zabave po družtvih: živa beseda več izda in bolj globoko v srce poseže, kakor pa mrtva črka; tukaj je Ljubljana vsej deželi prelep izgled. Treba si vsako leto program zašnovati, dotičnih knjig poiskati in potruditi se. Korist je neprecenljiva; deloma se vidi koj, deloma bo sad še le pozneje dozorel. Zabave so potrebne, le prepogoste in nevarne naj ne bodo; ne pozabimo, da smo k hudemu nagnjeni in da se razne veselice težko brez greha dovrše. Oh kako hitro prekorači veselje prave meje, kako hitro se preveč pije, kako hitro se pri skupnih veselicah pokažejo nevarnosti za neomadeževano sramožljivost in čistost!

d) Versko, krščansko življenje: to je pa najboljša obramba zoper presilne verske nevarnosti. Shodi, predavanja, raznovrstna svetna organizacija, časopisje naj ravno to namerava, da vzbuja, razvija, utrjuje zares krščansko življenje in odbija nevarnosti, ki mu preté. Versko-nravno življenje pa mora pospeševati in utrjevati tudi cerkvena organizacija. Zato so pa ravno Marijine družbe in tretji red svetega Frančiška neizmerne vrednosti, drugim društvom pa ravno ta zadnji namen daje pravo notranjo vrednost in pravo zunanjo smer.

e) Sodalitas: sedaj bomo pa še bolj razumeli pomen naše čisto duhovske družbe „Sodalitas“ in njenih pogostih shodov. Duhovnik ne sme samo v župnišču sedeti ali pa v cerkvi delati in moliti; potrebno je, da se točno seznanj s tekom časa in z raznim gibanjem med verniki; po tem spoznanju mora urejevati svoje delovanje posebno zunaj cerkve, da potrebam ustreže in pravo gibanje v ljudstvo zanese in v ljudstvu vzdržuje; poznati mora časopise, poznati organizacijo, poznati namen raznih društev; vneti se mora za delo, osrčevati se mora, da ne opeša, ako je sam, se prav lahko

zgodí, da vsega tega nič ne vidi, nič ne opazi in onda pastiruje tako, kakor se je pastirovalo pred 30 leti, ne pa tako, kakor zahteva moderni čas. Taki nevarnosti, da zastane, da časa več ne pozna, da nekako odreveni, se pa izogne, ako se na shodih „Sodalitatis“ s sobrati sestane in tam ž njimi vred razpravlja razna bogoslovna in društvena in druga aktualna vprašanja, ter se pogovarja o potih, katere treba nastopiti skladno s sobrati, da se povsod enako postopa in namen bolj lahko in bolj gotovo doseže.

IV. Posebno delo.

Trojno jako potrebno opravilo, da ohranimo ljudstvo pri Bogu, naj pa še posebno omenim.

1. Duhovni pastir mora svojo župnijo dobro poznati. Vedeti mora za vse, kaj se godi po raznih vaseh, naj bodo še tako oddaljene; saj drugače ne more spoznati nevarnosti, in ako jih ne pozna, jih tudi ne more odstranjevati.

Pa tudi za vse vernike mora po očetovsko skrbeti. Kristus je prišel na svet, da išče, kar se je izgubilo; prišel je za bolnike, da jih ozdravi; zato ga vidimo, kako grešnike išče, med njimi sedi, se ljubeznivo ž njimi razgovarja in jih pridobiva za Boga. Duhovni pastir ga mora posnemati. Iskati mora one, ki so v nevarnosti, ki so omahljivi; proti vsakemu naj se obnaša ljubeznivo, nobenega naj osorno ne odbije. Varuje naj se dveh skrajnosti: a) ne pečaj se samo z malim številom pobožnih duš, saj so vsi, prav vsi verniki tvoji skrbi izročeni; b) ne občuj prijateljsko, razven v dušno-pastirskih zadevah, z zagrizenimi nasprotniki verskega in cerkvenega življenja, z razširjevalci prepovedanih listov, z očitnimi pohujševalci; bodi jim prijazen, da jih pridobiš, z osebnim vplivom jih izkušaj pridobiti za Boga, a ne občuj z njimi prijateljsko, da jih samih v hudobiji ne utrdiš, dobrih pa ne pohujšaš.

2. Vzgajaj sistematično otroke, mladino in odrasle. Tako jih moraš vzgojiti, da bodo ljubili cerkev in cerkveno življenje, da se bodo bali greha in prilike za greh, da se bodo varovali in ogibali posebno verskih nevarnosti, ki na nje preže v slabih listih, v liberalnih društvih pa na shodih in pri predavanjih od te strani prirejenih. Pazi zato prav posebno na nastopne točke:

a) Poučuj matere, kakor je zapovedano, da po materah vzgajaš otroke koj po rojstvu; saj je za poznejše življenje prevažen otroški čas do sedmega leta; v tem času se že globoko v srce ukoreninja dobro ali slabo, v tem času že večinoma nadvladavajo ona nagnjenja, ki bodo onda nadvladavala skozi celo življenje; o kolike važnosti je v tem času mati, kako ona živi, postopa in poučuje: torej skrbi za pouk mater;

b) prizadevaj se v šoli, da boš dober katehet; pazi posebno na vzgojno svojo nalogo: pripravi se za vsako uro; premišluj, kako bi postopal s posameznimi otroci, da jih zares vzgojiš, razgovarjaj se o tem večkrat s svojimi sobraty; prelistuj katehetične liste in knjige; posebno vestno pripravi otroke za prvo sv. izpoved in sv. obhajilo; vnemaj jim ljubezen do Jezusa in Marije, prepričaj jih o potrebi, da pogosto prejema sv. zakramente tekom celega življenja; postopaj tako, da se bodo otroci ure za krščanski nauk veselili, ne pa pred njo trepetali;

c) ne izpusti iz rok mladine po dovršeni šoli; sedaj pride na red mladinska organizacija v raznih društvih; sedaj vabi vse v Marijino družbo, vabi posebno mladeniče v izobraževalno društvo; vse stori, kar je treba, da nadaljujejo in primerno razvijajo čednostno krščansko življenje, da se zavarujejo proti grdim fantovskim navadam, da se jim zagnusi žganje, pijanost, ponočevanje, grdo prepevanje, zapeljevanje, da večkrat pristopajo k sv. zakramentom;

d) prizadevaj se, da v družinah ohraniš dobro krščansko zavest in pravo krščansko življenje; zato se trudi, da uspeva tretji red sv. Frančiška, posebno pa bratovščina sv. Družine, kakor je v knjigi „Synodus“ obsežno popisano; tretji red bo posameznike v družini obvaroval na potu krščanstva, bratovščina sv. Družine pa celo družino, da se varuje ostudnih pregreh, da vsak dan moli, da posvečuje nedelje in praznike, da prejema vsi udje večkrat sv. zakramente; da, ob časih večjih odpustkov te bratovščine povabiš lahko samo može in mladeniče k prejemanju sv. zakramentov, pa s tem lahko veliko dobrega storiš.

3. Najbolj pa pazimo sami náse, da bodemo dobri, vzorni duhovni, da nam tudi najhujši sovražniki ničesar po pravici očitati ne bodo mogli; zato negujmo notranje življenje z molitvijo, z duhovnim branjem, s premišljevanjem, z obiskovanjem presv. Rešnjega Telesa, z zatajevanjem vseh svojih strasti, posebno z zatajevanjem tako globoko ukoreninjene samoljubnosti in hudega nagnjenja k nesrečni poželjivosti; o kako lahko bi se izgubili, ako na to ne bi pazili; saj je ravno naše delovanje za izveličanje duš, in sicer delovanje dandanes tako naporno, tako obsežno in neprestano samo po sebi silno nevarno, da se preveč na zunaj raztresemo, molitev slabo opravimo, premišljevanje zanemarimo, pred tabernakelj ne hodimo,

sploh gojitev notranjega življenja opustimo; kdor v tem greši, ni čuda, če je strasten, svojeglav, razdražljiv, osoren in nima pravega uspeha, vkljub napornemu delu.

Te tri točke so neizmerno važne za uspešno obrambo proti naštetim nevarnostim in za blagoslovljeno pozitivno delo, kakor smo ga zgoraj opisali; zato so se pa tudi pri sinodi točno obravnale in v knjigi „Synodus“ natanko določile.

V. Pogum.

Marsikateri gospodov dela in se trudi, pa vendar obupuje, ker ne vidi hitrega sadu. Le moli in delaj! sad pride. Saj tudi kmet pomladi orje in seje, potem okopava in pleve, šele na jesen pa sadove spravlja. Enako mi! Napredek je povsod počasen, skoraj neviden pri posameznem človeku in pri društvu; je pa gotov, ako moliš in delaš. Ali ne napreduje med nami krščansko življenje skoraj povsod, posebno po deželi?

Mladina te skrbi? Ne obupaj! Le prizadevaj se po naših navodilih, šlo bo naprej. Saj veš, da si moramo vzgojiti nov rod. Mladeniči, ki sedaj rastejo in bodo stari 15, 16, 18, 20 let, bodo gotovo boljši od poprejšnjih, vsaj večinoma; toda mnogo jim bo še manjkalo, ker imajo pred seboj toliko pohujšanja od slabih, izprijenih starejših tovarišev; oni, ki pridejo za njimi, bodo že bolji, ker se bodo skrbneje vzgojili po dobro poučenih materah in katehetih in bodo imeli pred seboj manj pohujšane, mnogo boljše tovariše. Vidite, da je za tak prevrat treba več let, treba deset, petnajst, dvajset let: torej le stanovitno se trudimo in uspeh bo gotov.

Ne zanašajmo se pa samo na svoje moči: molimo in sicer molimo veliko za vso škofijo, posebno za vernike nam izročene, za grešnike in pravične, za mlado in staro; o, milost Božja vse premore, tudi najbolj trda srca more omečiti: in milost bomo dobili za uspešno delovanje, ako bodemo molili prav pri srčno, prav zaupno, prav ponižno, svesti si svoje slabosti, molili pred tabernakeljno, molili in prosili po Devici Mariji.

V Ljubljani, 14. januarja 1905.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

3.

O manualnih mašah.

Sveta Stolica je večkrat izdala razne določbe, s katerimi je urejevala težke dolžnosti, ki jih ima duhovnik, ko sprejme od vernikov miloščino za sv. mašo. Novo prav važno in točno določbo je izdala kongregacija vesoljnega zbora tridentinskega dne 11. majnika 1904. Določbo so sv. Oče Pij X. točno premislili, popolnoma odobrili in razglasili zapovedali. To določbo sedaj objavim in ji dodam kratko razlago.

DECRETUM

S. CONGREGATIONIS CONCILII

DE OBSERVANDIS ET EVITANDIS
IN MISSARUM MANUALIUM SATISFACTIONE

Ut debita sollicitudine missarum manualium celebratio impleatur, eleemosynarum dispersiones et assumptionum obligationum obliviones vitentur, plura etiam novissimo tempore S. Concilii Congregatio constituit. Sed in tanta nostrae aetatis rerum ac fortunarum mobilitate et crescente hominum malitia, experientia docuit cautelas vel maiores esse adhibendas, ut pia fidelium voluntates non fraudentur, resque inter omnes gravissima studiose ac sancte custodiantur. Qua de causa Emi S. C. Patres semel et iterum collatis consiliis, nonnulla statuenda censuerunt, quae SSmus D. N. Pius PP. X accurate perpendit, probavit, vulgarique iussit, prout sequitur.

Declarat in primis Sacra Congregatio manuales missas praesenti decreto intelligi et haberi eas omnes quas fideles oblata manuali stipe celebrari postulant, cuilibet vel quomodocumque, sive brevi manu, sive in testamentis, hanc stipem tradant, dummodo perpetuam foundationem non constituent, vel talem ac tam diuturnam ut tamquam perpetua haberi debeat.

Pariter inter manuales missas accenseri illas, quae privatae alicuius familiae patrimonium gravant quidem in perpetuum, sed in nulla Ecclesia sunt constitutae, quibus missis ubivis a quibuslibet sacerdotibus, patrifamilias arbitrio, satisfieri potest.

Ad instar manualium vero esse, quae in aliqua ecclesia constitutae, vel beneficiis, adnexae, a proprio beneficiario vel in propria ecclesia hac illave de causa applicari non possunt; et ideo aut de iure, aut cum S. Sedis indulto, aliis sacerdotibus tradi debent ut iisdem satisfiat.

Iamvero de his omnibus S. C. decernit: 1.º neminem posse plus missarum quaerere et accipere quam celebrare probabiliter valeat intra temporis terminos

inferius statutos, et per se ipsum, vel per sacerdotes sibi subditos, si agatur de Ordinario dioecetano, aut Praelato regulari.

2.º Utile tempus ad manualium missarum obligationes implendas esse mensem pro missa una, semestrem pro centum missis, et aliud longius vel brevius temporis spatium plus minusve, iuxta maiorem vel minorem numerum missarum.

3.º Nemini licere tot missas assumere quibus intra annum a die susceptae obligationis satisfacere probabiliter ipse nequeat; salva tamen semper contraria offerentium voluntate, qui aut brevius tempus pro missarum celebratione sive explicite sive implicite ob urgentem aliquam causam deposcant, aut longius tempus concedant, aut maiorem missarum numerum sponte sua tribuant.

4.º Cum in decreto *Vigilanti* diei 25 mensis Maii 1893 statutum fuerit „ut in posterum omnes et „singuli ubique locorum beneficiati et administratores „piarum causarum, aut utcumque ad missarum onera „implenda obligati, sive ecclesiastici sive laici, in fine „cuiuslibet anni missarum onera, quae reliqua sunt, „et quibus nondum satisfecerint propriis Ordinariis „tradant iuxta modum ab iis definiendum“; ad tollendas ambiguitates Emi Patres declarant ac statuunt, tempus his verbis praefinitum ita esse accipiendum, ut pro missis fundatis aut alicui beneficio adnexis obligatio eas deponendi decurrat a fine illius anni intra quem onera impleri debuissent: pro missis vero manualibus obligatio eas deponendi incipiat post annum a die suscepti oneris, si agatur de magno missarum numero; salvis praescriptionibus praecedentis articuli pro minori missarum numero, aut diversa voluntate offerentium.

Super integra autem et perfecta observantia praescriptionum quae tum in hoc articulo, tum in praecedentibus statutae sunt, omnium ad quos spectat conscientia graviter oneratur.

5.º Qui exuberantem missarum numerum habent, de quibus sibi liceat libere disponere (quin fundatorum vel oblatores voluntati quoad tempus et locum celebrationis missarum detrahatur), posse eas tribuere praeterquam proprio Ordinario aut S. Sedi, sacerdotibus quoque sibi benevisis, dummodo certe ac personaliter sibi notis et omni exceptione maioribus

6.º Qui missas cum sua eleemosyna proprio Ordinario aut S. Sedi tradiderint ab omni obligatione coram Deo et Ecclesia relevari.

Qui vero missas a fidelibus susceptas, aut utcumque suae fidei commissas, aliis celebrandas tradiderint,

obligatione teneri usque dum peractae celebrationis fidem non sint assequuti; adeo ut si ex eleemosynae dispersione, ex morte sacerdotis, aut ex alia qualibet etiam fortuita causa in irritum res cesserit, committens de suo supplere debeat, et missis satisfacere teneatur.

7.º Ordinarii dioecesani missas, quas ex praecedentium articulo dispositione coacervabunt, statim ex ordine in librum cum respectiva eleemosyna referent, et curabunt pro viribus ut quamprimum celebrentur, ita tamen ut prius manualibus satisfiat, deinde iis quae ad instar manualium sunt. In distributione autem servabunt regulam decreti *Vigilanti*, scilicet „missarum intentiones primum distribuent inter sacerdotes sibi „subiectos, qui eis indigere noverint; alias deinde aut „S. Sedi, aut aliis Ordinariis committent, aut etiam, si „velint, sacerdotibus extra-dioecesanis dummodo sibi „noti sint omnique exceptione maiores“, firma semper regula art. 6.¹ de obligatione, donec a sacerdotibus actae celebrationis fidem exegerint.

8.º Vetitum cuique omnino esse missarum obligationes et ipsarum eleemosynas a fidelibus vel locis piis acceptas tradere bibliopolis et mercatoribus, diariorum et ephemeridum administratoribus, etiamsi religiosi viri sint, nec non venditoribus sacrorum utensilium et indumentorum, quamvis pia et religiosa instituta, et generatim quibuslibet, etiam ecclesiasticis viris, qui missas requirant, non taxative ut eas celebrent sive per se sive per sacerdotes sibi subditos, sed ob alium quemlibet, quamvis optimum, finem. Constitit enim id effici non posse nisi aliquod commercii genus cum eleemosynis missarum agendo, aut eleemosynas ipsas imminuendo: quod utrumque omnino praecaveri debere S. Congregatio censuit. Quapropter in posterum quilibet hanc legem violare praesumpserit aut scienter tradendo missas ut supra, aut eas acceptando, praeter grave peccatum quod patrabit, in poenas infra statutas incurrat.

9.º Iuxta ea quae in superiore articulo constituta sunt decernitur, pro missis manualibus stipem a fidelibus assignatam, et pro missis fundatis aut alicui beneficio adnexis (quae ad instar manualium celebrantur) eleemosynam iuxta sequentes articulos propriam, numquam separari posse a missae celebratione, *neque in alias res commutari aut imminui*, sed celebranti ex integro et in specie sua esse tradendam, sublatis declarationibus, indultis, privilegiis, rescriptis sive perpetuis sive ad tempus, ubivis, quovis titulo, forma vel a qualibet auctoritate concessis et huic legi contrariis.

10.º Ideoque libros, sacra utensilia vel quaslibet alias res vendere aut emere, et associationes (uti vocant) cum diariis et ephemeridibus inire ope missarum, nefas esse atque omnino prohiberi. Hoc autem valere non modo si agatur de missis celebrandis, sed etiam si de

celebratis, quoties id in usum et habitudinem cedat et in subsidium alicuius commercii vergat.

11.º Item sine nova et speciali S. Sedis venia, (quae non dabitur nisi ante constiterit de vera necessitate, et cum debitis et opportunis cautelis), ex eleemosynis missarum, quas fideles celebrioribus Sanctuariis tradere solent, non licere quidquam detrahare ut ipso- rum decori et ornameto consulatur.

12.º Qui autem statuta in praecedentibus articulis 8, 9, 10 et 11, quomodolibet aut quovis praetextu perfringere ausus fuerit, si ex ordine sacerdotali sit, suspensioni a *divinis* S. Sedi reservatae et ipso facto incurrendae obnoxius erit; si clericus sacerdotio nondum initiatus, suspensioni a susceptis ordinibus pariter subiacebit, et insuper inhabilis fiet ad superiores ordines assequendos; si vero laicus, excommunicatione latae sententiae Episcopo reservata obstringetur.

13.º Et cum in const. *Apostolicae Sedis* statutum sit excommunicationem latae sententiae Summi Pontifici reservatae subiaccere „colligentes eleemosynas maioris „pretii, et ex iis lucrum captantes, faciendo eas celebrare in locis ubi missarum stipendia minoris pretii, esse solent“ S. C. declarat, huic legi et sanctioni per praesens decretum nihil esse detractum.

14.º Attamen ne subita innovatio piis aliquibus causis et religiosis publicationibus noxia sit, indulgetur ut associationes ope missarum iam initae usque ad exitum anni a quo institutae sunt protrahantur. Itemque conceditur ut indulta reductionis eleemosynae missarum, quae in beneficium Sanctuariorum aliarumve piarum causarum aliquibus concessa reperiuntur, usque ad currentis anni exitum vigeant.

15.º Denique quod spectat missas beneficiis adnexas, quoties aliis sacerdotibus celebrandae traduntur; Eminentissimi Patres declarant ac statuunt, eleemosynam non aliam esse debere quam synodalem loci in quo beneficia erecta sunt.

Pro missis vero in paroeciis aliisque ecclesiis fundatis eleemosynam, quae tribuitur, non aliam esse debere quam quae in fundatione vel in successivo reductionis indulto reperitur in perpetuum taxata, salvo tamen semper iuribus, si quae sint, legitime recognitis sive pro fabricis ecclesiarum, sive pro earum rectoribus, iuxta declarationes a S. C. exhibitas in *Monacen.* 25 Iulii 1874 et *Hildesien.* 21 Ianuarii 1898.

In *Monacen.* enim „attento quod eleemosynae „missarum quorundam legatorum pro parte locum tenerent congruae parochialis, Emi Patres censuerunt „licitum esse parochi, si per se satisfacere non possit, „eas missas alteri sacerdoti committere, attributa eleemosyna ordinaria loci sive pro missis lectis sive „cantatis“. Et in *Hildesien.* declaratum est, „in legatis „missarum aliqua in ecclesia fundatis retineri posse „favore ministrorum et ecclesiarum inservientium eam

„redituum portionem quae in limine foundationis, vel „alio legitimo modo, ipsis assignata fuit independenter „ab opere speciali praestando pro legati adimplemento“.

Denique officii singulorum Ordinariorum erit curare ut in singulis ecclesiis, praeter tabellam onerum perpetuorum et librum in quo manuales missae quae a fidelibus traduntur ex ordine cum sua eleemosyna recenseantur, insuper habeantur libri in quibus ditorum onerum et missarum satisfactio signetur.

Ipsorum pariter erit vigilare super plena et omni-modi executione praesentis decreti: quod Sanctitas Sua ab omnibus inviolabiliter servari iubet, contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae ex Sacra Congregatione Concilii die 11 Mai 1904.

† **Vincentius** Card. Ep. **Praenestinus**, Praefectus.

C. de Lai, Secretarius.

Razlaga.

V dekretu se po kratkem uvodu razloži, kaj so manualne maše. Našteje se jih tri vrste: a) vse one maše, o katerih hočejo verniki, naj se opravijo, in dajo zanje stipendij iz roke v roko, ali pa ga zapuste v oporoki, n. pr. toliko kron za toliko sv. maš; ko bi se pa dala svota z obvezo, da naj se vedno vsako leto opravi določeno število maš, ne bi bile te maše manualne, ampak ustanovne;

b) manualnim mašam se prištevajo tudi one, za katere mora kaka družina dajati stipendij zavoljo posestva, ki ga je podedovala in katero je s tem obremenjeno; to velja, naj si bo družina tudi za vedno zavezana, da le maše niso navezane na gotovo cerkev, ampak more gospodar dati stipendij kateremukoli duhovniku, da opravi sv. mašo, kjerkoli hoče;

c) ad instar manualium so pa one maše, ki so sicer navezane na določeno cerkev ali združene z nadarbino, pa jih nadarbenik sam ali pa v določeni cerkvi iz tega ali onega razloga ne more opraviti, ampak jih pravno ali od sv. Stolice pooblaščen drugam pošlje, naj bi se tam opravile.

O teh manualnih mašah določuje sv. kongregacija:

1. Nikdo ne sme iskati in sprejeti več maš, kakor jih more v spodaj (točka 2.) določenem času opraviti sam, ali pa, ako je škof ali redovniški prednik, po svojih podložnih. Mislim, da v župnijah, kjer je več duhovnikov, jih sme župnik toliko sprejeti, kolikor jih morejo vsi duhovniki v tem določenem času opraviti. Kateri je ta čas?

2. Vsaka maša se mora opraviti v enem mesecu; ako se od ene osebe sprejme sto maš, se morajo opraviti v pol leta; manjše število se mora opraviti v

razmerno manjšem času, večje v razmerno večem času, n. pr. petdeset maš v treh mesecih, dve sto maš v enem letu.

3. Nikdo ne sme vzeti toliko sv. maš, da bi jih skoraj gotovo ne mogel opraviti v enem letu od dneva, ko jih sprejme; zato bo duhovnik, ki ni zavezan maševati pro populo in nima ustanovnih, ali drugih nadarbinskih maš, mogel sprejeti več maš, kakor pa oni, ki je zavezan in ima dolžnostnih maš; n. pr. župnik ne bi mogel vzeti 300 maš, da jih v enem letu opravi, ker mora okoli 86 krat maševati pro populo, pač pa kapelan. Vendar je pa vedno veljavna volja darovateljev, naj zahteva krajši ali dopušča daljši čas; krajši čas se more zahtevati izrečno, ali pa vključno (implicite) n. pr. če hoče sv. mašo za nujno potrebo, za umirajočega, zoper bližnjo nevarnost; daljši čas se tudi dopusti izrečno, ali pa vključno, ako bi n. pr. kdo dal ali zapustil več število maš.

4. V dekretu „Vigilanti“ z dne 25. majnika 1893 se je zapovedalo, da mora vsakdo, kdor ima dolžnostnih maš, ob koncu leta vse še neopravljene maše poslati svojemu škofu. Nastali so pa dvomi, od kdaj naj se računa konec leta? Da se dvom odstrani je sv. kongregacija takole določila a) ustanovne maše in one, ki so združene z nadarbino, se morajo škofu poslati ob koncu onega leta, v katerem bi se bile morale opraviti, pa se niso; b) manualne maše pa ob koncu leta od dneva, ko so se sprejele, in jih je bilo veliko število; vendar pa velja, kar se je v prejšnji točki reklo o krajšem ali daljšem času. Sv. kongregacija zavezuje z določbami te točke in gornjih točk vsakega pod težkim grehom.

5. Kdor ima veliko maš, s katerimi slobodno razpolaga, (in ni zoper voljo ustanoviteljev ali darovateljev ozir časa in kraja) more jih odposlati svojemu škofu, ali sv. Stolicy, ali kakemu drugemu duhovniku, če ga le osebno pozna in je popolnoma zanesljiv. S to določbo se je sicer zmanjšala strogost dekreta „Vigilanti“, ker pa v naši škofiji marsikateri duhovniki maš nimajo in jih posebno duhovniki v škofijskih zavodih ne bodo imeli, vendarle želim, da se dotične maše pošiljajo v škofijsko pisarno.

6. Kdor je maše poslal svojemu škofu ali sv. Stolicy, ga ozir teh maš nobena dolžnost več ne veže; kdor je pa maše, ki so mu po katerikoli poti prišle v roke, poslal drugim duhovnikom, naj jih opravijo, ostane zavezan tako dolgo, dokler ni prejel zanesljivega poročila, da so opravljene; ako bi se torej miloščina izgubila, ali bi dotični duhovnik nenadoma umrl, ali bi se iz kateregakoli razloga maše ne opravile, je on dolžen iz svojega nadomestiti in poskrbeti, da se dolžnost izpolni.

7. Škofje morajo doposlane maše po redu v zato pripravljeno knjigo zapisati in tudi stipendij zaznamovati

ter po možnosti poskrbeti, da se čim prej opravijo in sicer najpoprej maše manualne, onda one instar manualium. Pri razdelitvi naj se drže določb dekreta „Vigilanti“ ter naj maše porazdele najpoprej med svoje duhovnike, kateri jih potrebujejo; ako jih kaj preostane, naj jih pošljejo sv. Stolici ali drugim škofom; morejo jih poslati duhovnikom drugih škofij, če jih le dobro poznajo in so popolnoma zanesljivi; tudi zanje velja določba točke 6. o zaveznosti, dokler niso od duhovnika dobili zanesljivega sporočila, da so maše opravljene.

8. Zabranjuje se dajati dobljene maše prodajavcem knjig, trgovcem, urednikom listov in dnevnikov, naj bi bili tudi redovniki ali duhovniki, istotako ne prodajavcem cerkvene obleke ali cerkvene posode, če bi se tudi prodajale v kakem redovniškem ali cerkvenem zavodu; sploh se maše ne smejo nikomur dati, tudi ne kakim cerkvenim možem, ki bi iskali maš ne zato, da jih opravijo sami ali pa njihovi podložniki, ampak za kake druge dobre namene (da bi namreč denar pridržali, intencije pa poslali duhovnikom, ki bi opravili sv. maše, pa bi zato dobili ne dotične miloščine, ampak knjige, časopise, cerkvene stvari, ali bi dopustili denar uporabiti za kak drug namen, n. pr. za zidanje kakega zavoda, kake cerkve itd.). S tem se hoče onemogočiti vsakršna trgovina z mašami. Kdor bi zoper to določbo ravnal, greši težko in zadenjejo ga povrh še kazni, katere se spodaj določujejo.

9. Miloščina za manualne maše in tudi ona za ustanovne maše ali združene z nadarbino, ako so ad instar manualium, se ne sme nikoli odločiti od čitanja sv. maše same, ne sme se zameniti z drugo stvarjo (s knjigo, časnikom itd.), tudi se ne sme zmanjšati, ampak mora se dati mašniku cela in kakor se je dobila. Prekličejo se s tem vsa kakoršnakoli pooblastila, do sedaj v tem oziru dana od katerekoli oblasti.

10. Zato je grešno in prepovedano za maše kupovati ali prodajati knjige, svete predmete ali karkoli, ali s pomočjo maš sklepati kake zveze z listi in dnevniki; to velja ne le o mašah, ki se imajo opraviti, ampak tudi o mašah, ki so se že opravile, ako je to že navada postalo in služi v pomoč kaki trgovini.

11. Istotako se od miloščin za maše, katere dajejo verniki bolj znamenitim svetiščem, ne sme ničesar odtrgati, da bi se tako poskrbelo za njihovo večjo lepoto; da bi se to smelo storiti, je potrebno, da sv. Stolica to iznova in posebej dovoli, česar pa ne bo storila brez jako važnih razlogov in le s primernimi in potrebnimi varstvenimi pogoji.

12. Ta točka določuje cerkvene kazni za vse one, ki bi postopali proti odredbam v točkah 8, 9, 10, 11. a) Ako je dotični duhovnik „suspensionem a divinis S. Sedi reservatae et ipso facto incurrendae obnoxius erit“; b) ako je klerik, „suspensionem a susceptis ordinibus

subiacebit et insuper inhabilis fiet ad superiores ordines assequendos; c) ako je lajik, „excommunicatione latae sententiae Episcopo reservata obstringetur.“

13. Veljavna ostane kazen namreč „excommunicatio latae sententiae Summo Pontifici reservata“ za vse one, ki bi nabirali mašnih intencij in jih pošiljali na kraje, kjer je miloščina za maše bolj nizka, ter bi pridržali sebi, kar so več dobili.

14. Da ne bi ta preosnova preveč škode napravila nekaterim dobrim namenom, so se razni privilegiji ozir maš proglasili veljavni do konca l. 1904; letos torej so vsi dotični privilegiji veljavnost že izgubili.

15. Ako se drugam pošljejo maše navezane na nadarbino, se mora dati stipendij za dotični kraj po sinodi določen; ako ni stipendij sinodalno določen, mislim, da velja stipendij v škofiji navaden.

Ako se drugam odda maša za župnijo ali cerkev ustanovljena, se mora dati stipendij za vedno označen po ustanovi sami ali po redukciji; ostanejo pa nedotaknjene pravice dane po ustanovi cerkvi ali ravnatelju cerkve.

Ako je ustanovna maša všteta v kongruo, onda je dopuščen stipendij v škofiji za tihe ali pete maše navaden; pri legatih ustanovljenih za sv. maše se more za postrežnike in cerkev pridržati oni del dohodkov, ki se je, neodvisno od dolžnosti po legatu ustanovljene, koj pri ustanovitvi ali na drug postaven način za to določil.

Nazadnje se škofom naloži, naj poskrbe, da bode v vsaki cerkvi razun tabele ustanovljenih sv. maš a) še knjiga, kamor se po vrsti zapisujejo manualne maše, ki jih verniki dajejo in b) knjiga, v kateri se zaznamujejo maše in druga naročena opravila, ki so se izpolnila. Po tej določbi bi morala pri vsaki cerkvi biti ena knjiga, v katero se vpisujejo vse manualne maše, katerekoli dobe duhovniki dotične cerkve in zdi se, da ne bi zadostovala naša navada, po kateri ima vsak duhovnik za se svojo posebno knjigo, vendar pa naj za sedaj ostane, dokler drugače ne sporočim. Zahteva se sicer še ena knjiga, v kateri se zapisuje izpolnitev maše in drugih naloženih dolžnosti: v tem oziru pa mislim, da zadostuje ena knjiga, ako ima rubrike za čas, ko se maša sprejme, in za čas, ko se opravi.

Zapoveduje se tudi škofom, naj vestno pazijo, da se vse te določbe zares izvršujejo, ker Njegova Svetost hoče, da se popolnoma in v vsem obsegu in brez kakega prigovora in izgovora izpolnjujejo.

Po naloženi mi dolžnosti torej določbe objavljam in nujno prosim, naj se jih vsi gospodje točno drže, ker sem v vesti zavezan, da se pri cerkvenih vizitacijah o natančnem izpolnjevanju prepričam.

V Ljubljani, 19. januarija 1905.

† Anton Bonaventura,
škof.

4.

Konference.

Imamo trojno vrsto konferenc, katere so vse važne in, kakor uči dosedanja izkušnja, potrebne in koristne. Vsi želimo, naj bi se vršile, kakor smo v sinodi določili (Synodus str. 188—198). Razne določbe so pripravne, ako hočemo, da konference svoj namen dosežejo. Veselilo me je, ko sem iz zapisnikov spoznal, da si gospodje sami večkrat stavite vprašanje, kaj je še pomanjkljivega in kako bi se pomanjkljivosti odstranile.

1. Konferenca gg. dekanov v Ljubljani.

Pri teh birad pripravljaj stvarino za prihodnjo sinodo, ker bo sedaj bolj globoko posegla v posamezne dele duhovnega pastirovanja. Za letos določim nastopno:

1. Ordo cultus divini;
2. Arhiv.

Naš ordo je že star okoli sto let, torej potreben, da se pregleda in času primerno popravi in izpopolni. Tu moramo določiti:

1. dopoldanski in popoldanski bogoslužni red;
2. kako naj se prirejajo pridige? ali popoldanski krščanski nauk dosega svoj namen? Kaj ozir tega nauka za mladino, ko iz šole izstopi?

3. Kdaj naj bodo svete maše z blagoslovom? z enim ali dvema? ali naj bode tudi pri podružnicah kdaj sv. maša coram Sanctissimo? obred blagoslova?

4. katere nove pobožnosti naj bodo povsod?

5. ali naj se priredi nova knjiga za liste in evangelije in molitve pri očitni službi Božji?

6. Kaj je pri velikonočnem izpraševanju pomanjkljivega? Kako naj se opravlja?

Ōnda treba arhiv točno urediti; zato naj se pretresa:

1. kateri spisi in katere knjige naj bodo v arhivu;
2. kako naj se knjige pišejo? po kakšnih formularih?
3. čemu je dnevnik, kaj naj se vanj piše in kako?
4. je li potreben dnevnik za nadarbinske dohodke?
5. je li potreben zapisnik štolnine in formular zanj?
6. ali je potreben pravilnik?

Da bodo mogli gg. dekani pri kaki konferenci, n. pr. pri shodih Sodalitatis te stvarine obravnavati in priti h konferenci v Ljubljano s točnimi nasveti, zato bo konferenca dekanov v Ljubljani letos meseca septembra in sicer, ako bode mogoče, v zvezi z otvoritvijo naših zavodov.

Vabim pa h konferenci 1. gg. arhidiakone, 2. vse gg. dekane, 3. zastopnike kapiteljna ljubljanskega in novomeškega in 4. zastopnike posameznih moških redov.

2. Pastoralne konference.

Za te je čas in način določen v sinodi (Synodus str. 180 sqq.). Sem ter tje se je prigovarjalo, da jih radi poslov in šole ne bo mogoče izvršiti; vendar se ta strah ni opravičil, ker so se gg. dekani večinoma določenega časa držali. Mesec avgust bi se mogel še za to določiti, ako so v kaki dekaniji za to posebni razlogi.

Dalje jih pomikati, nikakor ne kaže, ker onda se do konca leta ne more opraviti recenzija in ne podati končna rešitev v škofijskem listu. Letos se je ravno komaj izpeljalo.

Vprašanja naj bodo nastopna:

1. Ali se je v naši dekaniji storilo kaj zoper alkoholizem? ali je poziv c. kr. vlade na njene okrajne organe v smislu naše prošnje kaj koristil? (škof. list 1903, str. 96, 1904, str. 51 sq.)

2. Ali se je začel pouk mater v smislu sinodalnih določil (Synodus str. 12, škof. list 1904, str. 54 št. 5, 57—63)? Š kakim uspehom?

3. Kakšne kletve so pri nas v navadi? Ali so greh? Smrtni greh? Kako jih odpraviti?

4. Casus: Isidorus mercator, audax in negotiis suscipiendis, multum ex eis lucrum collegerat; ex quo praedia et villas coemit. In his negotiis gerendis sedulo eum adjuvabat ejus uxor gnara artis componendi rationes.

Postremo Isidorus novum tale negotium parabat magnitudinis paris ac periculi, pro quo perficiendo pecuniam a diversis mutuam acceperat.

Negotium istud speciali periculo obnoxium esse omnes creditores quidem suspicabantur, scientiam tamen plenam discriminis solus Isidorus et uxor habebant.

Hac scientia usus Isidorus dominium bonorum suorum in uxorem transtulit, quod in tabulis publicis inscribi procuravit, retenta sibi sorte mediocri ad negotia futura suscipienda.

Aliquanto post rumor in vulgo spargitur, quod negotium istud Isidorianum male procedat. Creditores excitati Isidorum interpellant, ut pecuniam suam recipiant, quos cum Isidorus ambiguus verbis placare satageret diffidentes in iudicio eum conveniunt de sorte solvenda. Isidorus ibi suam impotentiam omnibus satisfaciendi confessus est et coactus cessionem bonorum eis fecit; quae vero bona multum aberant a debitis.

Quaeritur:

1. Num Isidorus licite egerit periculosa negotia suscipiendo, creditoribus pericula non manifestando, bona sua in uxorem transferendo?

2. An peccaverit uxor ejus cooperatione ad malum?

3. Num cessio bonorum liberet a restitutione facienda?

4. An uxor loco Isidori ex suis bonis restituere debeat?

Na vprašanje 1. in 2. naj se koj v zapisniku bolj točno odgovori, naj se le razgovor bolj natanko zabilži. Na vprašanje 3. in 4. pa naj odgovore pismeno vsi oni, ki so za to obvezani.

Daj Bog, da bi tudi te razprave na pastoralni konferenci koristile pastirjem in ovčicam!

V Ljubljani, 10. januarja 1905.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

5.

Kanonična vizitacija in birmovanje v letu 1905.

V letu 1905 bode kanonična vizitacija in birmovanje v dekanijah: Kamnik, Kočevje, Cerknica, Litija in Loka,

1. Dekanija Kamnik.

1. Vodice v soboto 6. majnika šole, v nedeljo 7. majnika sv. birma;
2. Komenda v ponedeljek 8. majnika;
3. Tunjice v torek 9. majnika;

4. Stranje v sredo 10. majnika;
5. Gojzd v četrtek 11. majnika;
6. Mekinje v petek 12. majnika;
7. Kamnik v soboto 13. majnika šole, v nedeljo 14. majnika sv. birma;
8. Sela v ponedeljek 15. majnika;
9. Šmartno v torek 16. majnika;
10. Špitalič v sredo 17. majnika;

11. Motnik v četrtek 18. majnika;
12. Tuhinj v petek 19. majnika;
13. Nevlje v soboto 20. majnika;
14. Mengeš v nedeljo 21. majnika;
15. Trzin v ponedeljek 22. majnika;
16. Goričica v torek 23. majnika;
17. Homec v sredo 24. majnika;
18. Radomlje v četrtek 25. majnika;
19. Rova v petek 26. majnika;
20. Vranja Peč v soboto 27. majnika;
21. Dob v nedeljo 28. majnika.

2. Dekanija Kočevje (Gottschee).

22. Mitterdorf v četrtek 1. junija;
23. Oberskrill v petek 2. junija;
24. Mösel v soboto 3. junija;
25. (Stari trg v nedeljo 4. junija);
26. Unterlag v ponedeljek 5. junija;
27. Unter-Deutschau v torek 6. junija;
28. Nesselthal v sredo 7. junija;
29. Altlag v četrtek 8. junija;
30. Ebenthal v petek 9. junija;
31. Osilnica v nedeljo 2. julija;
32. Fara v ponedeljek 3. julija;
33. Banjaloka v torek 4. julija;
34. Morobitz v sredo 5. julija;
35. Göttenitz v četrtek 6. julija;
36. Rieg v petek 7. julija;
37. Gottschee v soboto 8. jul. šole, v nedeljo 9. jul. sv. birma.

3. Dekanija Cerknica.

38. Begunje v soboto 24. junija;
39. Cerknica v nedeljo 25. junija;
40. Grahovo v ponedeljek 26. junija;
41. Bloke v torek 27. junija;
42. Stari trg v sredo 28. junija šole, v četrtek 29. junija sv. birma;
43. Babno polje v petek 30. junija;
44. [Kot stari in novi 1. julija sv. maša, obisk cerkve in šol.]
45. (Studeno v nedeljo 16. julija.)
46. Planina v ponedeljek 17. julija;
47. Unec v torek 18. julija;
48. Sv. Trojica v sredo 19. julija;
49. Sv. Vid v četrtek 20. julija;

4. Dekanija Litija.

50. Zagorje v soboto 12. avgusta šole, v nedeljo 13. avgusta birma;
51. Št. Lambert v ponedeljek 14. avgusta;
52. Polšnik v torek 15. avgusta, posvečevanje nove cerkve in sv. birma;
53. Sava v sredo 16. avgusta;
54. Hotič v četrtek 17. avgusta mimogrede kanonična vizitacija.

5. Dekanija Loka

55. Škofja Loka v petek 16. junija šole, v soboto 17. junija obisk cerkva, v nedeljo 18. junija birma;
56. Št. Lenart v ponedeljek 19. junija;
57. Žabnica v torek 20. junija;
58. Reteče v sredo 21. junija;
59. Stara Loka v soboto 30. septembra obisk cerkva, v nedeljo 1. oktobra birmovanje;
60. Bukovšica v ponedeljek 2. oktobra;
61. Zalilog v torek 3. oktobra;
62. Sorica v sredo 4. oktobra;
63. Železniki v četrtek 5. oktobra;
64. Dražgoše v petek 6. oktobra;
65. Selca v soboto 7. oktobra obisk cerkva, v nedeljo 8. oktobra sv. birma;
66. Poljane v ponedeljek 9. oktobra sv. birma, v torek 10. oktobra obisk cerkva;
67. Javorje v sredo 11. oktobra;
68. Trata v četrtek 12. oktobra;
69. Lučine v petek 13. oktobra;
70. Nova Oselica v soboto 14. oktobra;
71. Leskovic v nedeljo 15. oktobra posvečevanje cerkve in sv. birma;
72. Stara Oselica v ponedeljek 16. oktobra.

Red za prihod, šolo, pregledovanje cerkva, poslopij in arhiva ostane, kakor je v sinodi določen (Synodus str. 210, sqq., posebno str. 217. sqq.). Ako se bode čas radi daljave moral kaj spremeniti, se bo o pravem času naznanilo.

Upam, da bomo o priliki vizitacije in birmovanja veliko duhovnega veselja uživali jaz, gg. duhovniki, otroci in vse verno ljudstvo.

V Ljubljani, 19. januarja 1905.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

6.

Konkurzni razpis.

Razpisuje se vsled smrti izpraznjena župnija Raka v leskovski dekaniji, stoječa pod patronstvom verskega zaklada. — Prosivci za to župnijo naj naslove svoje

prošnje na veleslavno c. kr. deželno vlado v Ljubljani. — Kot zadnji rok za vlaganje prošenj se s tem določi 11. dan marca 1905.

7.

Škofijska kronika.

Premeščeni so bili čč. gg.: Alojzij Šarc, ekspozit pri sv. Joštu nad Kranjem, kot župni upravitelj v Šmartin pri Kranju; Leopold Kolbezen iz Fare pri Kostelu v Cerklje pri Kranju; dr. Ivan Ev. Zore je nameščen kot učni prefekt v bogoslovnem semenišču v Ljubljani; Tomaž Varl, kapelan na Raki, je nameščen kot župni upravitelj ondi.

Umrli so čč. gg.: dr. Matija Prelesnik, učni prefekt v bogoslovnem semenišču v Ljubljani,

dne 1. januarja 1905: Frančišek Čebular, častni kanonik tržaške škofije, upokojen župnik in dekan, dne 21. januarja 1905 v Zatičini; Josip Antončič v „Leonišču“ v Ljubljani, dne 24. januarja 1905; Anton Vonča, upokojeni ekspozit v Bevkah, dne 27. januarja 1905; Janez Dolinar, župnik na Raki, dne 31. januarja 1905; Janez Železnikar, kuratni beneficijar v Št. Vidu pri Brdu, dne 2. februarja 1905. — Priporočajo se v molitev čč. gg. duhovnim sobratom.

Molitvenik za šole izide meseca marca

Knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani, dné 7. februarja 1905.